

Ons nummer: O21.002358

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Ontwikkelingen Jeugdhulp
Commissie	Boarger en Mienskip
Collegebesluit d.d.	30 november 2021
Portefeuillehouder	mr. M.W.J.M. de Man
Team	Beleid Sociaal Domein
Behandelend ambtenaar	E. Both

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

1. Het college besluit de gemeenteraad actief te informeren over verschillende ontwikkelingen op het gebied van de specialistische jeugdhulp, zowel landelijk als regionaal.

Toelichting/achtergrond

In deze actieve informatie informeren wij u graag over de volgende ontwikkelingen op het gebied van specialistische jeugdhulp:

1. Norm voor Opdrachtgeverschap
2. Regiovisie Jeugd
3. Hervormingsagenda Jeugdhulp
4. Inkoop specialistische jeugdhulp in Fryslân

1. Norm voor Opdrachtgeverschap

In juni 2020 hebben alle gemeenten in Nederland een VNG-resolutie aangenomen die de zgn. Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) vaststelt voor Jeugd en voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De NvO moet de regionale en bovenregionale samenwerking op deze beleidsterreinen vergemakkelijken. In deze actieve info gaat het alleen over de NvO voor Jeugd.

Samenwerkende gemeenten in de jeugdregio (voor Fryslân zijn dit alle gemeenten in de provincie Fryslân) worden in de VNG-resolutie opgeroepen om met hun regionale samenwerkingspartners (inwoners, jeugdhulpaanbieders, onderwijs, welzijn, etc.) vorm te geven aan de ambitie *Kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor inwoners die aansluit bij de behoeften en mogelijkheden van jeugdigen, ouders en gezin én die betaalbaar is, nu en in de toekomst*. Om die ambitie waar te maken, is een duurzame aanpak nodig. Samenwerking en goed opdrachtgeverschap zijn daarbij cruciaal.

De belangrijkste doelstellingen van de NvO zijn:

- De beschikbaarheid van de benodigde zorgfuncties borgen
- Een zorgvuldige transformatie van het zorglandschap
- Verminderde bureaucratie

Samenvattend is het belangrijkste doel van de NvO: de opdrachtgevende rol van de (samenwerkende) gemeenten richting zorgaanbieders versterken en zo kwalitatief goede zorg blijven bieden die aansluit bij de behoeften van inwoners en die betaalbaar is.

Om deze doelstellingen te halen leggen gemeenten in een zgn. regiovisie duurzame afspraken vast. Hierin staat hoe ze gaan samenwerken binnen de jeugdregio en bepalen zij een richting voor de langere termijn over wat de regio samen doet en waar zij naartoe werkt. Een belangrijk onderdeel is ook de verbinding met bovenregionale afspraken (zie hierna) en met het lokale beleid en de (lokale) toegang (de wijk- en gebiedsteams en andere verwijzers zoals huisartsen en gezinsvoogden).

De NvO bestaat uit 8 afspraken die een samenhangend geheel vormen voor de inrichting van de samenwerking en goed opdrachtgeverschap binnen een regio:

1 Opstellen regiovisie (zie ook bij paragraaf 2)

Dit is een afspraak die over het proces gaat om tot een regiovisie te komen. De norm geeft aan wie bij dat proces worden betrokken (o.m. ouders/jongeren, aanbieders, professionals) en wie de regiovisie vaststelt (de gemeenteraden).

De afspraken 2 t/m 8 zijn onderdelen die in meer of mindere mate terugkomen in de regiovisie.

2 Borgen functies

De opgestelde regiovisie geeft aan op welke wijze de regio de beschikbaarheid en continuïteit van de jeugdhulpfuncties wil borgen. Tevens wordt aangegeven wat de gewenste ontwikkelrichting van het zorglandschap in de regio is.

3 Verbinding lokale toegang

Uit deze afspraak blijkt dat de regiovisie ingaat op de wijze waarop de lokale toegang (in SWF zijn dit de gebiedsteams) verbonden is met de regionaal gecontracteerde hulp.

4 Niet-vrijblijvende governance

Uit de regiovisie moet duidelijk zijn voor welke niet-vrijblijvende governance de regio heeft gekozen voor de samenwerking. Dit betekent onder meer dat helder is wie het externe aanspreekpunt is namens de regio. Voor de regio Fryslân is dit de centrumgemeente Leeuwarden met Sociaal Domein Fryslân als uitvoeringsorganisatie.

5 Bovenregionale samenwerking

Naast een link met het lokale niveau (afspraak 3) bevat de regiovisie ook een link naar het bovenregionale niveau, nl. voor welke functies met welke regio's wordt samengewerkt om de beschikbaarheid van de bovenregionale functies te borgen. De regio Fryslân werkt hierin samen met de regio's Groningen en Drenthe.

De eerste 5 afspraken hebben met name betrekking op de samenwerking binnen en tussen regio's. De volgende 3 afspraken gaan vooral over de samenwerking tussen de regio en de gecontracteerde aanbieders.

6 Beperken van de administratieve lasten

Afspraken met aanbieders over een consequente toepassing van de uitvoeringsvarianten en het hanteren van dezelfde contractvoorwaarden en gezamenlijk contractbeheer.

7 Zorgvuldigheidseisen voor inkoop

Deze zorgvuldigheidseisen betreffen onder andere: tijdige start/afronding contractering, meerjarige contracten en continuïteit zorg bij aflopende contracten.

8 Reële tarieven

De regio hanteert reële tarieven en de aanbieders zijn transparant over de opbouw van hun tarief.

2. Regiovisie Fryslân

De gezamenlijk opgave voor gemeenten is dus, zoals hierboven al gezegd, het zorgen voor duurzame oplossingen voor de toekomst, zodat gemeenten kwalitatief goede zorg (blijven) bieden die aansluit bij de behoeften van jeugdigen en gezinnen. Deze zorg is en blijft betaalbaar. Regionale samenwerking is nodig voor het organiseren van de specialistische jeugdhulp die de schaal van een individuele gemeente te boven gaat.

In de regio Fryslân heeft het portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein inmiddels ingestemd met een plan van aanpak voor de regiovisie. Eerder geformuleerde regionale kaders krijgen een uitwerking in de regiovisie. Het gaat daarbij om de contourennotitie 'Koersvast Vooruit' en de uitkomsten van de brainstormsessie van de Friese portefeuillehouders Jeugd van 2 november 2020. Daarnaast is de Inkoopstrategie voor de inkoop van jeugdhulp vastgesteld door de centrumgemeente. Het proces van de inkoop van jeugdhulp - en de implementatie daarvan - loopt in tijd deels gelijk op met de totstandkoming van deze regiovisie.

De Friese gemeenteraden worden op twee momenten geïnformeerd via informatiesessies: in december 2021/januari 2022 en in april/mei 2022. Besluitvorming in de gemeenteraden zal moeten plaatsvinden rond de zomer, maar uiterlijk in september 2022.

3. Hervormingsagenda Jeugdhulp

Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG (de zgn. vijfhoek) stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 op. De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het Rijk op 2 juni 2021 over de jeugdhulp hebben gemaakt. Hierbij is de uitspraak van de Commissie van Wijzen het uitgangspunt. De Commissie van Wijzen was een onafhankelijke commissie die op verzoek van de VNG onderzoek heeft gedaan naar het structureel benodigde budget voor jeugdhulp en te nemen maatregelen om het jeugdstelsel toekomstbestendig te maken. Het advies van de commissie is eind april 2021 gepubliceerd.

De Hervormingsagenda Jeugd heeft 2 doelen, die aan elkaar zijn gekoppeld:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Deze inhoudelijke doelen laten zien dat de agenda vooral een transformatiedoelstelling heeft: de agenda moet een inhoudelijke vernieuwing van het jeugdstelsel opleveren die de kwaliteit van de jeugdhulp verhoogt.

De Hervormingsagenda bouwt voort op het fundament van de NvO. Het traject van de implementatie van de NvO wordt in 2022 afgerond. Een aantal zaken die nog verbeterd moeten worden, worden vastgelegd in de Hervormingsagenda. Het is belangrijk dat de regio's zelf voortbouwen aan de basis die met de NvO is gelegd. Het fundament leggen waar het nog niet is gelegd, de regionale samenwerking verstevigen en de visie vaststellen waar nodig.

De vijfhoek heeft afgesproken om in december 2021 een concept Hervormingsagenda gereed te hebben. De definitieve Hervormingsagenda Jeugd moet 1 februari 2022 klaar zijn. Uiteraard zal de gemeenteraad over de Hervormingsagenda worden geïnformeerd zodra dat mogelijk is.

4. Inkoop Specialistische Jeugdhulp Fryslân

In 2020 zijn de Friese gemeenten gestart met de voorbereidingen op de nieuwe inkoop van jeugdhulp per 1 januari 2022, met andere woorden de contracten met aanbieders van jeugdhulp in Fryslân. Deze inkoop is verdeeld in een aantal percelen, te weten Specialistische Jeugdhulp A, Specialistische Jeugdhulp B, Wonen, Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) en Pleegzorg. De centrumgemeente Leeuwarden verzorgt de aanbesteding van de inkoop jeugdhulp.

In september bent u geïnformeerd over het feit dat, als gevolg van juridische procedures, de aanbesteding van de percelen Wonen, Specialistische Jeugdhulp A en Specialistische Jeugdhulp B is ingetrokken en opnieuw in de markt wordt gezet. De planning is dat de nieuwe contracten voor deze percelen ingaan op 1 januari 2023.

De in het PO SDF besproken en door de centrumgemeente vastgestelde Inkoopstrategie blijft het uitgangspunt. De uitspraak van de rechtbank Leeuwarden maakt dat een aantal keuzes en onderwerpen opnieuw tegen het licht zullen worden gehouden voor de nieuwe aanbesteding.

Voor de percelen Pleegzorg en EED geldt dat de startdatum van de contracten 1 januari 2022 is. In deze percelen zijn geen juridische procedures gestart en wordt de implementatie voorbereid. Zo worden de verwijzers naar deze vormen van ondersteuning geïnformeerd over de nieuwe contracten. Inhoudelijke veranderingen zijn er nauwelijks en ook het aantal aanbieders van dyslexie en pleegzorg wijzigt marginaal. Inwoners zullen daarom naar verwachting weinig merken van deze nieuwe contracten.

5. Planning

Document/ontwikkeling	Wanneer klaar?	Rol gemeenteraad
Implementatie Norm voor Opdrachtgeverschap	1 ^e kwartaal 2022	Informereren (via deze actieve info)
Regiovisie	1 juli 2022	Vaststellen (uiterlijk 1 oktober 2022)
Hervormingsagenda	1 februari 2022	Informereren (waarschijnlijk januari 2022)
Inkoop Jeugdhulp	1 januari 2023	Informereren (nog geen datum bekend)

Bijlage(n)